

Mats Nilsson

Stolpbyte vid Bastekullarna

Hallands län, Varbergs kommun, Hunnestads socken, Fastighet Hunnestad 1:15

KULTURMILJÖ HALLAND RAPPORT 2026:29

KULTURMILJÖ
HALLAND

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2026

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2026

Bild framsida: Stolpbyte intill gravfält Bastekullarna L1997:6899. Mot norr.

(Fotonummer: 2026-17-9). Foto: Mats Nilsson.

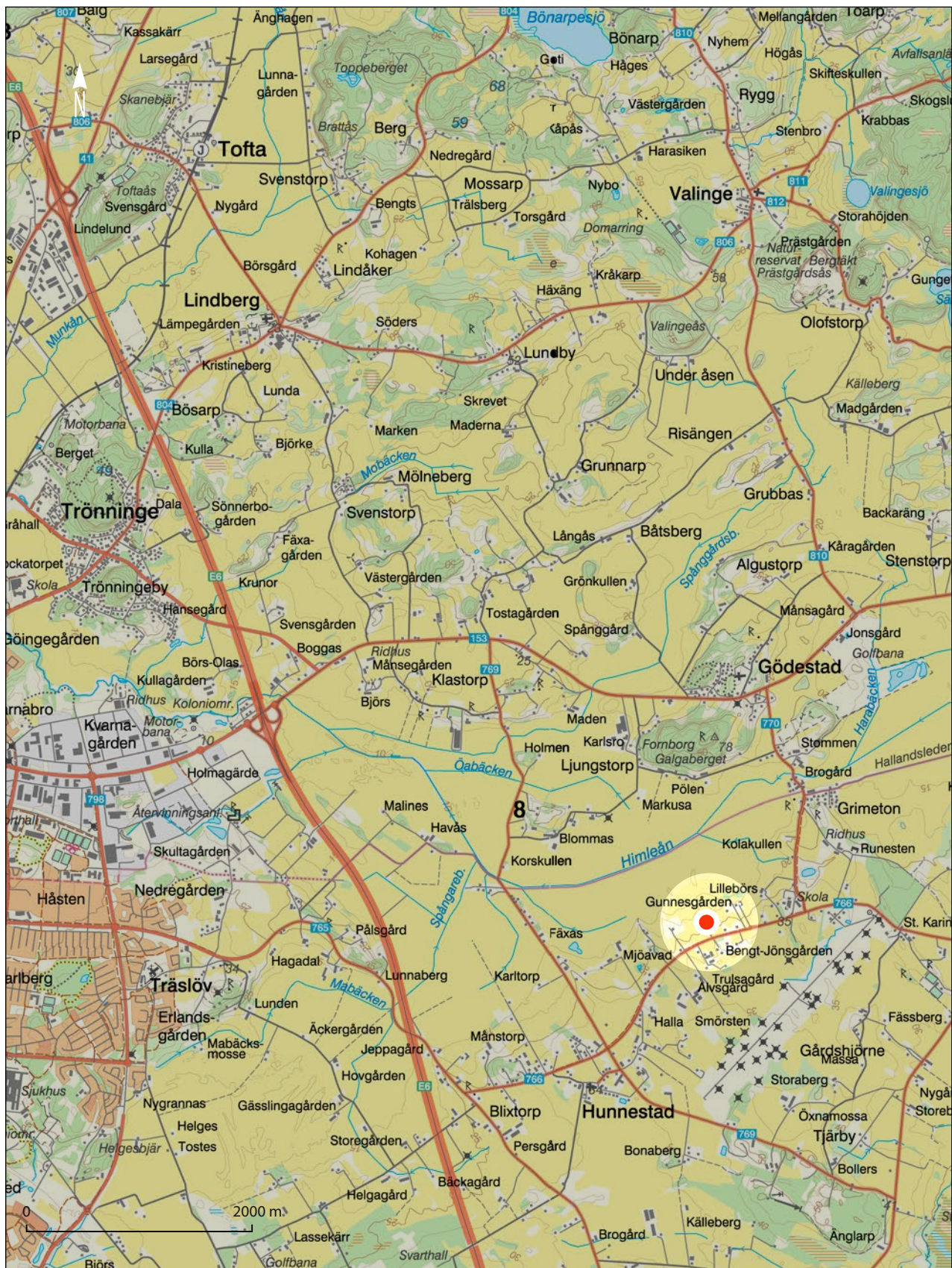
Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Bakgrund 5

Genomförande och resultat 5

Tekniska & administrativa uppgifter 11

Figur 1. Undersökningens läge markerat på Lantmäteriets karta. Skala 1:50 000.

BAKGRUND

På uppdrag av företaget Ellevio AB har Kulturmiljö Halland utfört en arkeologisk undersökning i samband med markarbete för utbyte av kraftledningsstolpar, enligt länsstyrelsens beslut 6766-2024. Undersökningen genomfördes i form av schaktningsövervakning med anledning av att grävningsarbetet gjordes intill det förhistoriska gravfältet "Bastekullarna", (L1997:6899) på fastighet Hunnestad 1:15 i Varbergs kommun. Syftet med schaktningsövervakningen var att undersöka och dokumentera om markarbetet berörde fornlämningar eller kulturlager.

Kraftledningen går i ett fornlämningstätt område. Närmast liggande fornlämningar är markerade i figur 2 och beskrivs norrifrån. Stenåldersboplat L1997:947 med fynd av spån, tvärpilar och ett tjocknackigt yxfragment; stenåldersboplat L1997:268 med fynd av spån, knackstenar, tvärpilar, spjutspets och tjocknackig yxa; fossil åker L1997:848 med röjningsrösen; stenåldersboplat L1997:1325 med fynd av skivskrapa, flintkärna och kvartsavslag samt tre skålgropar L2024:7242 på ett markfast block. Mer information om områdets fornlämningar finns i Riksantikvarieämbetets digitala söktjänst Fornsök.

Genomförande och resultat

Undersökningen genomfördes i samband med markarbetet 2026-02-11 i vindstilla väderlek utan nederbörd och med en lufttemperatur på ett par minusgrader. Vid tillfället rådde tjäle till ca 0,2 meters djup. Stolpbytena sker så att de äldre parställda stolparna byts ut till en enkelstolpe. Två ytor öppnades för den nya stolpen och dess stag intill de befintliga kraftledningsstolparna. Ytorna grävdes delvis i åker och delvis i ett område med recent odlingssten med en diameter på upp till 0,7 meter. Matjorden var ca 0,15 meter djup. Förutom sten bestod markmaterialet också av grus och sand. För den nya kraftledningsstolpen grävdes en två meter djup grop. När den nya stolpen kommit på plats fylldes gropen igen. För att underlätta borttagandet av de äldre stolparna rensades grästorv och odlingssten bort kring dessa.

Körskador på fornlämningen undveks genom tjälen samt att körning till platsen för markarbete gjordes via åkermarken österifrån, utanför markerat fornlämningsområde. Grävda ytor och gropar undersöktes för förekomst av arkeologiska anläggningar eller fynd samt mättes in digitalt med GPS. Inga fynd av arkeologiska anläggningar, konstruktioner eller kulturlager påträffades i vid grävningsarbetet. I den västra delen av fornlämning L1997:6899 löper en äldre stengärdesgård. Gärdesgården påverkas inte av arbeten med stolpbyten som sker västerut, då det finns en öppning i denna för jordbruksfordon in till åkermarken bredvid. Kulturmiljö Halland bedömer därför att fornlämning L1997:6899 inte har skadats av det aktuella markingreppet.

6

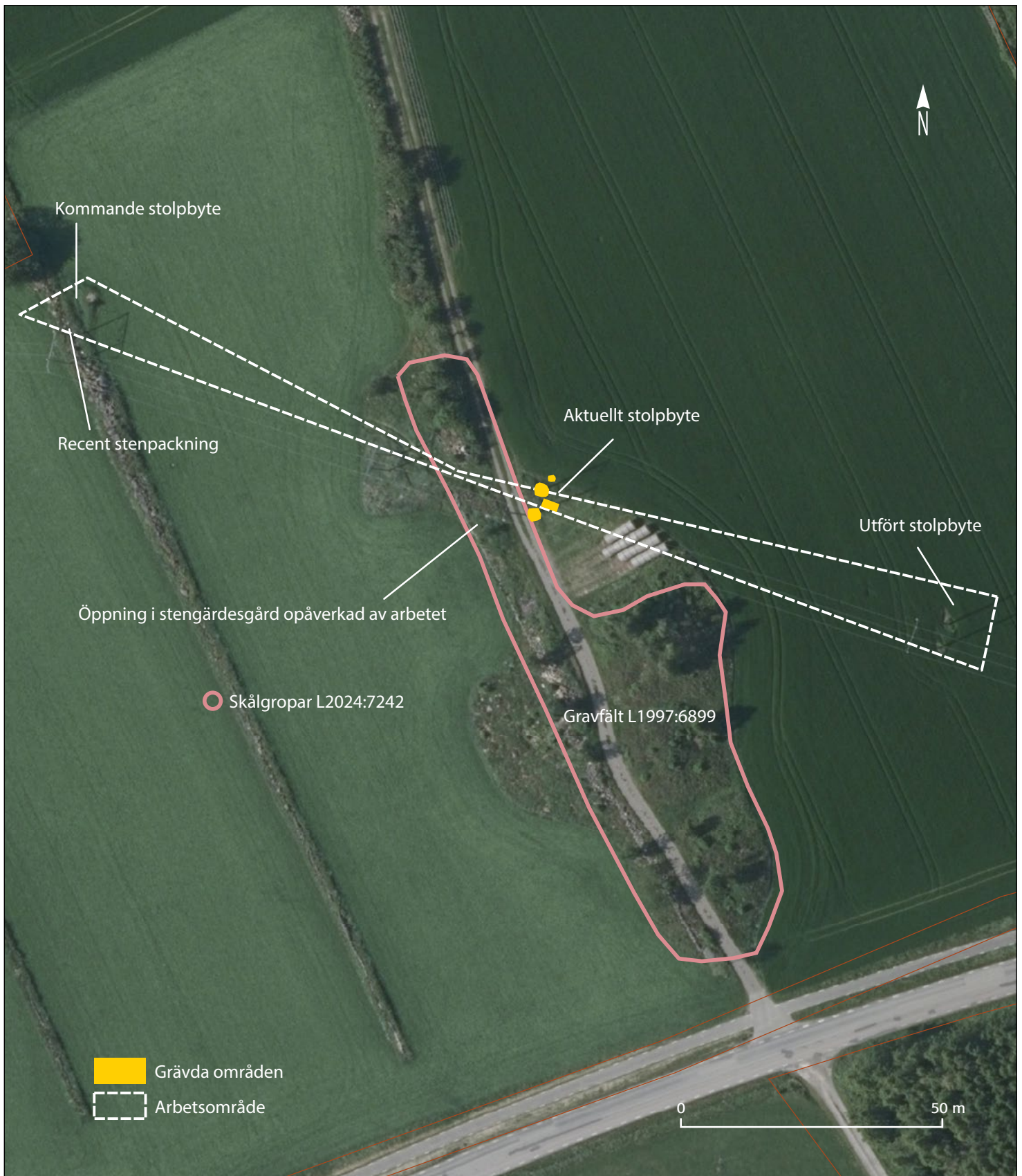
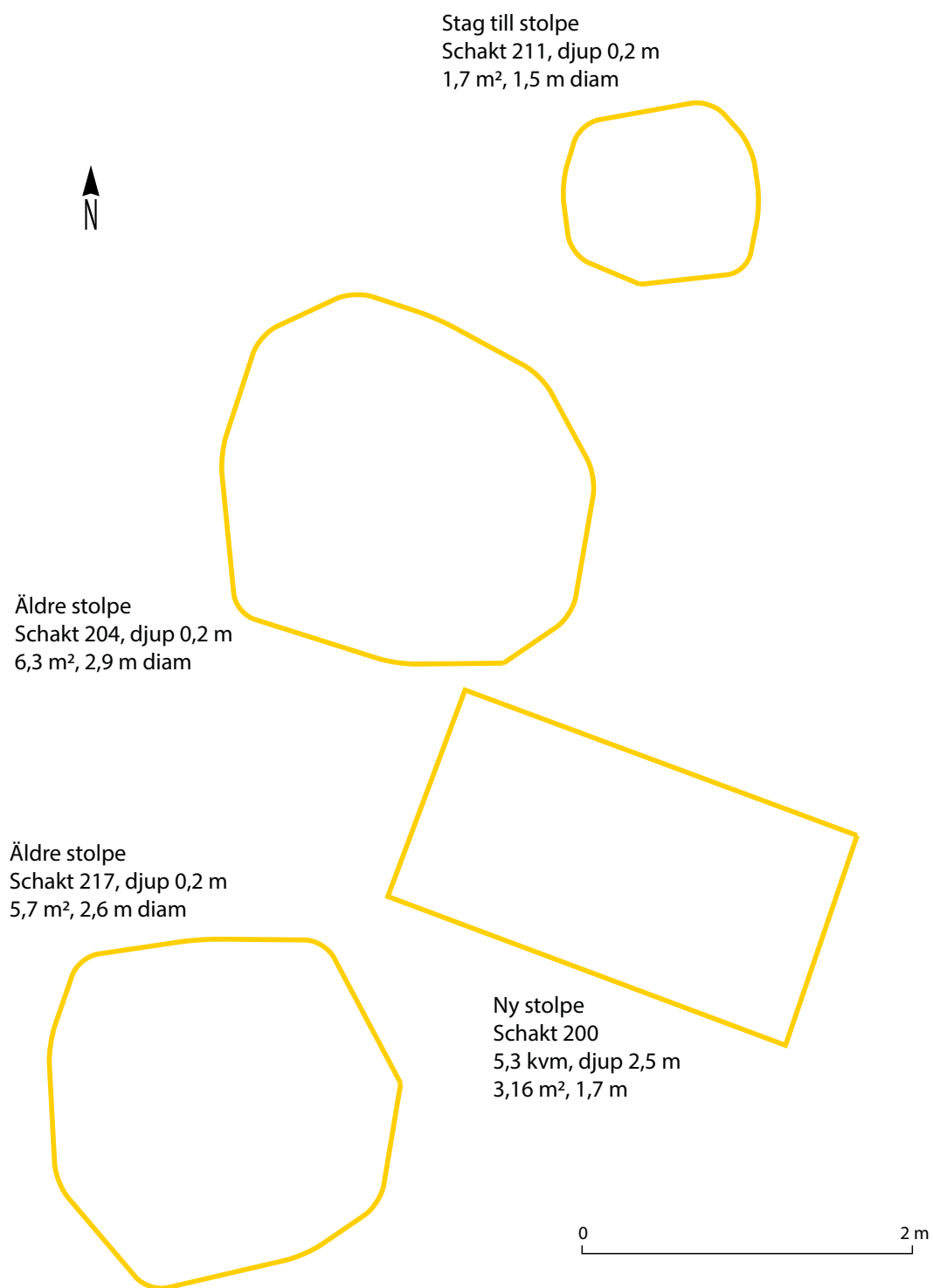

Fig 3. Orienteringskarta över gravfält L1997:6899 med aktuellt arbetsområde och grävda områden markerade i rött. Skala 1:1000.

Figur 4. Schaktbeskrivning för grävda områden. Skala 1:50.

Figur 5. Schakt 200 grävt för ny stolpe, 2 meter djupt. Mot S. (Fotonummer: 2026-17-5). Foto: Mats Nilsson.

Figur 6. Schakt 204 rensning runt äldre stolpe. mot N. (Fotonummer: 2026-17-11). Foto: Mats Nilsson.

I markerat arbetsområde, cirka 95 meter åt nordväst (fig 3) kommer ytterligare två stolpar att bytas ut till enkelstolpe. Stolparna står i nuläget i ett område med upplagd recent odlingssten och sprängsten i linje med

en stengärdesgård. Stolparna bedöms stå på var sida om ursprunglig bredd på gärdesgården. Den nya stolpen kommer att placeras utanför gärdesgården. Därmed skadar inte detta arbete stengärdesgården.

Figur 7. Äldre stolppar vid recent stenuplägg med odlingssten och sprängsten 95 meter nordväst om fornlämning L1997:6899. Mot S. (Fotonummer: 2026-17-2). Foto: Mats Nilsson.

TEKNISKA & ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	6766-2024
Eget diarienummer:	2024-374
Uppdragsgivare:	Ellevio AB
Utförandetid:	2026-02-11
Personal:	Mats Nilsson, arkeolog / Kulturmiljö Halland, personal från Linjemontage AB i Grästorp och Nolerås Entreprenad
Fälttid inklusive resa:	5 timmar
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Hunnestad socken, Hunnestad 1:15. Koordinater X/E 341277,89 – Y/N 6333031,30
Undersökt:	Tre grunda schaktytor och ett djupare schakt för stolpe, motsvarande 19 kvadratmeter frilagd yta
Dokumentation:	Schakt och anläggningar mättes in med GPS. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojektnummer Hunnestad2024374. Digitala fotografier har fotonummer 2026-17-(1-11)
Lämningsnummer:	Hunnestad 12:1 / L1997:6899
Fynd:	–

**Hitta våra rapporter och
följ oss på våra sociala medier!**

**KULTURMILJÖ
HALLAND**